

Sanayi 4.0'a geçişte üreticiler kadar kamuya da görev düşüyor

Erol Bilecik
TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Erol Bilecik, Türkiye'nin dijitalleşme performansını ve endüstrimizin 4.0'a geçiş sürecini Digital Age için yorumladı. Bilecik, sanayimizin dijital evriminin hızlandırılması için sadece üreticilere değil, kamuya da büyük görev düştüğünü belirtiyor

Son 10 yılda küresel anlamda iş dünyasının yaşadığı dijital dönüşümde temel kırılma noktaları nelerdi?

Sanayi sektörü özellikle küresel ekonomik kriz sonrasında, birçok ülkede lokomotif sektör olarak büyümenin merkezine oturtuldu. Bu süreçte, verimlilik artışı ve yenilik sağlayan teknolojiler, bilgi toplumu temelli dönüşümün ve üretimde katma değer artışının belirleyici etkenleri olarak ortaya çıktı. Bu etkenler, Almanya'da

2011'de Hannover Fuarı'nda "Sanayi 4.0" isminin lanse edilmesiyle birlikte küresel ekonomide dijital dönüşümün ilk kırılma noktası oldu. Bugünkü sanayi (d)evrimi, ülkeler arasındaki sosyal etkileşim ve ticarete artış, finansal kaynak akışları ile küreselleşme, artan bağlantılılık ve kaynakların giderek kıtlasma faktörleriyle diğer kırılma noktalarını yaşadı. Geleneksel üretim modellerinden vazgeçilmesi, üretim sürecinde dijitalleşmenin kırılma noktalarındandı. Büyük veri ve analizi, zenginleştirilmiş gerçeklik, bulut

teknolojileri, siber güvenlik, nesnelerin interneti, akıllı robotlar gibi teknolojiler ise dijitalleşmenin toplumsal hayatımıza da dokunan kırılma noktalarından oldu.

İş dünyasındaki dijitalleşme açısından Türkiye küresel rekabetin neresinde?

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2016 yılı "Global Bilgi Teknolojileri Raporu"na göre, yeni teknolojilerden ve dijital devrimin sunduğu fırsatlardan faydalanmaya hazır olma seviyesine göre Türkiye [NC1] 139 ülke arasında ortalama puan olarak 48. sırada. [1] Bununla birlikte, bilgi iletişim teknolojileri kullanımıyla ekonomik ve sosyal etki yaratmada halen kat etmemiz gereken önemli bir mesafe olduğunu görüyoruz. Yine Dünya Ekonomik Forumu'nun "2016-2017 Küresel Rekabetçilik Endeksi"nde "teknolojik olarak hazır olma" bileşeninde ülkemiz 138 ülke arasında 67. sırada. [2] Geçen yıl yayımlanan "Türkiye'de Dijital Değişime CEO Bakışı" raporu ülkemizde hangi sektörde olursa olsun dijitalleşme konusunda kurum liderlerindeki farkındalığın yüksek olduğunu ortaya koyuyor. Fakat aynı araştırmanın bir diğer bulgusu ise firmalar nezdinde

güçlü ve kapsayıcı kurumsal dijital strateji hedefi eksikliği.

Endüstrimizin 4.0'a geçişini hızlandırma adına sizce neler yapılmalı?

Türk sanayisinin daha hızlı dijitalleşmesini ve Sanayi 4.0'a geçiş sürecinin tedarik zincirinin tüm aşamalarına entegre edilmesini sağlamalıyız. Sanayimizin dijital evriminin hızlandırılması için ülkemizin karşı karşıya kaldığı birçok yapısal sorunu da kapsayan uzun vadeli bir yaklaşımın kararlılıkla geliştirilmesi ve uygulanmasını merkezi önemde görüyoruz. Bu noktada, sadece üreticilere değil, kamuya da büyük görev düşüyor. Üreticiler, üretim süreçlerinde önceliklerini belirlemek ve işgücü yetkinliklerini geliştirmek zorundalar. Kamu ise özellikle altyapı, eğitim, regülasyon ve yatırım çerçevesini bu süreci destekleyecek temeller üzerine inşa etmeli.

KOBİ'lere dijitalleşme adına 2017 için neler önerirsiniz?

KOBİ'lere yıllardır süregelen üretim ve iş yapma yöntemlerini sorgulamalarını öneriyorum. Bunun için teknoloji kullanımını artırmak ve yeni teknolojilere yatırım yapmak kadar önemli olan nokta, yeni teknolojik yatırımların

KOBİ'lere yıllardır süregelen üretim ve iş yapma yöntemlerini sorgulamalarını öneriyorum. Bunun için teknoloji kullanımını artırmak ve yeni teknolojilere yatırım yapmak kadar önemli olan nokta, yeni teknolojik yatırımların belli bir strateji ile temellendirilmesi

belli bir strateji ile temellendirilmesi. KOBİ'lerin şirket performanslarını yükseltecek bir diğer etken olarak ise şirket yönetiminde modern yönetim uygulamalarının benimsenmesi ortaya çıkıyor. Bunun dışında dijitalleşme ile birlikte önemi artan konulardan biri de veri güvenliği. KOBİ'ler açısından yeni teknoloji yatırımlarında bulunurken, kullanılmaya başlanan yeni donanım ve yazılımların güvenliği konusunda bilinçli olunmasının, sistem ve veri güvenliğinin gözetilmesinin son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

TÜSİAD'ın dijital ekonomi yuvarlak masasında yapay zekâ, kodlama, fintech, botlar gibi konular olacak mı bu sene?

TÜSİAD Dijital Ekonomi Yuvarlak Masası altında düzenlediğimiz Tech-Trend toplantılarında, belirttiğiniz konular da gündemimizde olacak. Bu yıl ana projelerimizden biri TÜSİAD STEM Projesi. Dijital dönüşüm ve Sanayi 4.0 atılımının önde gelen dayanaklarından birisi, nitelikli insan kaynağı. Meslekler giderek daha fazla beceri gerektirecek bir dönüşüm içinde. Bu becerilerin başında STEM yani fen, teknoloji, matematik, mühendis-

lik geliyor. Dünyada bu dört disipline sanat da ekleniyor. TÜSİAD olarak STEM eğitiminin ve STEM işgücünün önemine dair farkındalığı yükseltmeye çalışacağız. Son dönemde, çocuklar, gençler ve öğretmenlerin eğitimine yönelik pilot projelerimizi sürdürüyoruz. Pilot öğretmen eğitimlerinin içerisinde kodlama uygulamaları da ele alınıyor. Bunların yanı sıra TÜSİAD, Sanayide Dönüşüm Yuvarlak Masası ile sanayide dijital dönüşümün temel unsurlarını ele alıyor. Sanayi 4.0 Çalışma Grubumuz ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonundaki Sanayide Dijital Dönüşüm Platformu kapsamında yapılacak çalışmalara aktif katkı sağlamayı hedefliyoruz.

İki yıl önce kurulan gençlik platformu ve girişimcilik adına 2017 yol haritanızda neler var?

Türkiye'nin geleceği olarak gördüğümüz gençler ana odak konularımız arasında. 2015'te hayata geçirdiğimiz TÜSİAD Gençlik Platformu'nun temelinde de bu anlayış yatıyor. Gençlerimiz Türkiye'nin iş insanlarıyla bir araya gelip iş dünyasına, girişimciliğe ve daha pek çok konuya dair önemli deneyimler elde ederken, bizler de gençlerimizin parlak

fikirlerinden, yaratıcı ruhlarından çok şey öğreniyoruz. Önümüzdeki dönemde planladığımız bir web portal projemiz var. Bu portal, Türkiye'nin tüm bölgelerinden öğrencilerin erişimine açık, etkileşimli bir platform olarak konumlanacak ve gençlerimize girişimcilik ekosisteminden inovasyon dünyasına kadar pek çok gündemi takip etme imkânı sunacağız. Girişimcilik konusunda tek odak noktamız gençlerimiz değil. Küçük ve orta ölçekli firmalara yönelik etkinlik analizleri yaparak, ihtiyaç noktasında onları mentorlarla buluşturmayı hedefleyen Bölgelerarası Ortak Girişim Projesine (BORGİP) büyük önem atfediyoruz. Öte yandan kurum içi girişimcilik alanında da faaliyetlerimizi sürdüreceğiz.

“Bu Gençlikte İş Var!” yarışmasının yeni dönemi konusunda neler paylaşabilirsiniz?

Bu sene 73 il, 152 üniversiteden 3 bin 700'ü aşkın öğrenci bin 426 proje ile yarışmamıza katıldı. Başvuru süreci ardından en çok başvuru yapan üniversite TÜSİAD Girişimcilik Bayrağı ile ödüllendiriliyor. Bu sene İzmir Ekonomi Üniversitesi'ne bayrağı 3. kez teslim edeceğiz. Yarışma kapsa-

mında gençlerimiz iş planı oluşturmaktan, networking fırsatlarına uzanan eşsiz bir deneyim yaşayacaklar. Bu sene BASF Türkiye'nin ana sponsorluğunda gerçekleştirilen yarışmanın diğer destekçileri arasında Mazars Denge, Gittigidiyor, UBS, Allianz ve IBM bulunuyor.

Yenilikçi fikirlerin bu kadar zengin olduğu bir ülkede bu fikirlerin hayata geçmesi neden zor oluyor?

2017 Küresel Girişimcilik Endeksi'ne göre Türkiye 137 ülke arasında 36. sırada yer alıyor. Girişimcilik iştahımız yüksek olsa da, girişimciliği destekleyecek kültür ve mekanizmalarımızı güçlendirmemiz gerektiğini düşünüyoruz. Girişimcilik ekosisteminin önemli bileşenlerinden biri olan yatırımcılık tarafında ise biraz daha hızlı gelişmelere ihtiyaç var. Zira bu alanda dünya standartlarının bir hayli altındayız.

[1] WEF (2016). “The Global Information Technology Report”, sf. 16. http://www3.weforum.org/docs/GITR2016/GITR_2016_full%20report_final.pdf

[2] WEF (2016). “The Global Competitiveness Report”, sf. xiii. http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf